

Mishandeling/verwaarlozing van dieren: herkenning en risicofactoren

Symposium Zwerfdieren 3 nov 2013

**Ruth van der Leij, DVM
resident Shelter Medicine,
Dept. Gezelschapsdieren
Faculteit Diergeneeskunde, Utrecht.**

Inhoud

- wat zegt de wet?
- risicofactoren
- signalen van eigenaar - dier
- wat te doen?

Gezondheids- en welzijnswet voor dieren:

Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van een dier te benadelen.

(Gwwd art. 36, binnenkort Wet dieren, art. 2)

Inhoud

- wat zegt de wet?
- **risicofactoren**
- signalen van eigenaar - dier
- wat te doen?

Risico factoren voor mishandeling

- gedrag als probleemgedrag ervaren
- intensieve verzorging (jong, ziek)
- jonge reuen dominant ras

(Yoffe-Sharp 2009, Miller 2010)

Inhoud

- wat zegt de wet?
- risicofactoren
- **signalen van eigenaar - dier**
- wat te doen?

Signalen **eigenaar** duidend op **mishandeling/verwaarlozing**

- verhaal past niet bij verwondingen
- tegenstrijdigheden in verhaal
- weinig interesse in vorige dieren
- ontkenning onvermogen / ernst
- nonchalance mbt dier en toedracht

(vervolg)

(vervolg)

- niet willen behandelen
- geen therapie-trouw
- vaak nieuwe dieren
- ‘shoppen’ verschillende dierenartsen
- gebruik drugs / drank

(Yoffe-Sharp 2009, Miller 2010)

Inhoud

- wat zegt de wet?
- risicofactoren
- **signalen van eigenaar - dier**
- wat te doen?

Signalen **dier** duidend op **verwaarlozing**

- huid, haar, nagels, parasieten
- gebit
- halsband
- lichamelijke conditie

(Yoffe-Sharp 2009, Miller 2010)

Signalen **dier** duidend op **mishandeling**

Verwondingen **weke** delen:

- brand- /steek- /schotwonden
- schaafwonden, kneuzingen (huid, longen)
- gescheurde huid, lever, milt
- bijtwonden

(Yoffe-Sharp 2009, Miller 2010, Reisman 2011)

Signalen **dier** duidend op **mishandeling**

Verwondingen **benige** delen:

- vaak meerdere botbreuken
- NAI: ribben, schedel (*Non Accidental Injuries*)
- gebit

(Yoffe-Sharp 2009, Miller 2010, Reisman 2011)

Conclusie:

Signalen van mishandeling
zijn geen afzonderlijke signalen,
maar een combinatie van
dier- en eigenaar-signalen

Inhoud

- wat zegt de wet?
- risicofactoren
- signalen van de eigenaar - dier
- **wat te doen?**

Wat te doen?

1e stap: bewustwording

*We expect clients to be truthful:
the first obstacle to reporting animal abuse
is failing to realize the client is lying.*

(Lembke 1999)

Meldcode

dierenmishandeling

voor dierenartsen

KNMvD

Wat te doen in 5 stappen: 1^e stap

- in kaart brengen signalen
(beschrijven, foto's maken)

Wat te doen in 5 stappen: 2^e stap

- collegiale consultatie, bestaande meldpunten:
 - Meldkamer politie 144:
 - Dierenpolitie
 - Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming (LID)
 - Nederlandse Voedsel- en Waren Autoriteit (NVWA)
 - Vertrouwensloket preventie verwaarlozing landbouwhuisdieren
 - Advies- en Meldpunt Kindermishandeling
 - Steunpunt Huiselijk Geweld
 - Meld Misdaad Anoniem

Wat te doen in 5 stappen: stap 3 - 5

- in kaart brengen signalen (beschrijven, foto's maken)
- collegiale consultatie, bestaande meldpunten
- gesprek met de eigenaar
- afweging letsel – verdenking
- beslissen: hulp organiseren of melden

Bronnen:

- DeViney, E., Dickert, J. and Lockwood, R. (1983), **The care of pets within child abusing families.** International Journal for the Study of Animal Problems 4:321-329.
- KNMvD. (2010) **Code voor de Dierenarts**
www.knmvd.nl/cms/streambin.aspx?requestid=C40EFC26-23C5-4A53-B695-B0AD71E6697D
- KNMvD. (2011) **Meldcode voor Diermishandeling**
<http://www.knmvd.nl/meldcode>
- Lembke, L. (1999) **Animal abuse and family violence in a rural environment.** In: **Child abuse, domestic violence and animal abuse.** Edit. Ascione and Arkow.
- Miller, L. **Recognizing and documenting animal abuse.** (2010) Abstract for the Midwest Veterinary Conference, Ohio.
- Munro, H.M.C; Thrusfield, M.V. **'Battered pets': features that raise suspicion of non-accidental injury.** (2001) Journal of Small Animal Practice, vol 42.
- Reisman, R. **Blunt Force Trauma.** (2011) Abstract North American Veterinary Conference, Orlando.
- Yoffe-Sharp, B; Loar, L.M. **The veterinarian's responsibility to recognize and report animal abuse.** (2009) JAVMA vol 234, no. 6.